

ת"פ (חיפה) 20100-12-23 - מדינת ישראל נ' אחמד וני (עציר)

ת"פ (חיפה) 20100-12-23 - מדינת ישראל נ' אחמד וני מחוזי חיפה

ת"פ (חיפה) 20100-12-23

מדינת ישראל

נגד

אחמד וני (עציר)

בית המשפט המחוזי בחיפה

[05.11.2024]

כב' הנשיא, השופט אבי לוי

גזר דין

הנאשם, אחמד וני, הורשע ביום 6.6.24 - בהתאם להודאתו במסגרת הסדר טיעון - בעבירות שנכללו בכתב אישום מתוקן אשר הוגש נגדו, ואשר עניינן בשוד בנסיבות מחמירות לפי סעיף 402(ב) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "חוק העונשין" או "החוק"); ונהיגה בזמן פסילה לפי סעיף 67 לפקודת התעבורה [נוסח חדש], התשכ"א - 1961 לחוק.

במסגרתו של הסדר הטיעון הוסכם בין הצדדים, כי כל צד יטען באופן חופשי לעניין העונש, בעוד המאשימה תעתור, בין היתר, לקנס בסך 2,500 ₪ חלף חילוט הרכב ששימש לביצוען של העבירות, כפי שיפורט להלן.

עובדות כתב האישום המתוקן

בתאריך 25.12.23, עובר לשעה 10:00, החליט הנאשם לבצע שוד ולצורך כך הצטייד מבעוד מועד בסכין וברעלה שחורה לכיסוי פניו. בהתאם לתוכנית, בשעה 10:20, נהג הנאשם לכיוון בנק מרכנתיל דיסקונט בשפרעם, ברכב מסוג יונדאי שבבעלות חמותו, כשהוא פסול לנהיגה וזאת מיום 9.5.23.

הנאשם החנה את הרכב בסמוך לזירת האירוע והמתין שמישהו ימשוך כסף מהכספומט שנמצא במקום. בשעה 10:25, המתלוננת החנתה את רכבה בסמוך לזירת האירוע, ומשכה כסף מזומן בסכום של 1,000 ₪. בחלוף דקות אחדות, שבה המתלוננת אל רכב הרנו והתיישבה במושב הנהג. הנאשם, אשר הבחין במתרחש, התקרב אל רכב הרנו, כשהוא מצויד בסכין ועוטה על ראשו את הרעלה במטרה להסוות את זהותו ופתח את הדלת. הנאשם קירב את הסכין לגופה של המתלוננת ואיים עליה באמצעות הסכין, תוך שהוא מורה לה באופן מאיים "תביאי את הכסף שמשכת" אגב הסרה חלקית של הרעלה שעטה על פניו, זאת בכוונה להפחיד, כדי לגנוב ממנה את הכסף וכדי למנוע התנגדות לגניבתו. המתלוננת, כתוצאה מאיומיו של הנאשם וממעשיו הנ"ל, ובשל פחדה מפניו, צייתה לדרישתו ומסרה לידי סכום כסף מזומן בסך 400 ₪. הנאשם נטל את הכסף ונמלט לכיוון רכבו.

ראיות לעניין העונש

המאשימה

ב"כ המאשימה המלומד, עו"ד אמיר אלרון, הגיש את תדפיסי גיליון הרישום הפלילי והתעבורתי של הנאשם (טעת/1), וכן את פסקי הדין שניתנו בעניינו (פ"ל 7978-10-20 ו - ת"פ 4333-06-22) (טעת/2). עסקינן בשני הליכים. האחד, תעבורתי והשני פלילי, אשר במסגרתם הושטו של הנאשם עונשים מותנים בני הפעלה (שבעה חודשי מאסר בתיק הפלילי, וארבעה חודשי מאסר בתיק התעבורתי). עוד עלה מן הרישומים הנ"ל, כי באמתחתו של הנאשם 12 הרשעות פליליות - בין היתר בעבירות חמורות שעניינן בנשק, אלימות וסמים. בגין הרשעתו האחרונה (מיום 15.12.22) נשא בעונש מאסר בפועל לתקופה של 16 חודשים.

טיעוני הצדדים לעניין העונש

המאשימה

ב"כ המאשימה עמד על הערכים המוגנים שנפגעו כפועל יוצא ממעשיו של הנאשם. לשיטתה של המאשימה מתחם העונש הכולל בתיק זה צריך שינוע בין 3 לבין 5 שנות מאסר. הודגש, כי מעשיו החמורים של הנאשם לוו בתכנון מוקדם, תוך הצטיידות בסכין וברכב. הפרקליט הפנה את בית המשפט לפסיקה שעניינה בעבירת השוד. הוער, כי עברו הפלילי המכביד של הנאשם, לצד העדר אופק שיקומי, מצביעים על כך שצריך לגזור את עונשו של הנאשם בחלקו העליון של מתחם הענישה המוצע. עוד נתבקשתי לצבור את עונשי המאסרים המותנים (הנ"ל) לעונש שייגזר לו בתיק זה, לצד השתת פיצויים, קנס ופסילת רישיון נהיגה (לתקופה העולה על 18 חודשים).

ההגנה

ב"כ המלומד של הנאשם, עו"ד משה נעמן, הגיש מצדו את טיעוני ההגנה לעניין העונש (טעה/1) והוסיף על אלו בעל פה. בקצירת האומר, צוין כי הנאשם הודה במעשיו בהזדמנות הראשונה ובכך חסך זמן שיפוטי רב. הסנגור הדגיש כי על אף חומרת מעשיו של הנאשם, הרי שבסופו של יום לא הופעלה אלימות פיזית כלפי המתלוננת. צוין, כי מצבו הכלכלי של הנאשם אינו איתן, בלשון המעטה, ונסיבות חייו קשות ביותר, ומשכך יש לפסוק בעניינו פיצויים בשיעור נמוך (ואף להימנע מהשתתף הקנס בעניינו - חלף חילוט הרכב). הסנגור המלומד הפנה לפסיקה ענפה המתייחסת לעבירת השוד ונהיגה בזמן פסילה, בציינו כי בעבירה זו קיים מנעד ענישה רחב, התלוי בנסיבות המקרה הקונקרטי. לשיטתה של ההגנה מתחם העונש ההולם לתיק זה צריך שינוע בין 18 לבין 30 חודשי מאסר לריצוי בפועל, בעוד העונש לא צריך שיעלה על 24 חודשי מאסר לריצוי בפועל (תוך חפיפה מלאה של עונשי המאסר המותנים זה לזה תוך אלו יצטברו לעונש דכאן באופן חלקי בלבד). הוער בהקשר זה, כי הנאשם סובל מבעיית שימוש לרעה בסמים וכן שתנאי מעצרו ממושכים וקשים. בהקשר זה, צוין כי הנאשם הביע נזקקות טיפולית (במסגרת הליך המעצר). דא עקא, שירות המבחן העריך כי הוא נעדר כוחות לטיפול משמעותי.

דבריו של הנאשם

הנאשם פנה אל בית המשפט, בציינו כי הוא מצטער על הכול ופנה בבקשת סליחה לנפגעת העבירה. עוד צוין הנאשם, כי הוא מעוניין לקבל טיפול לגמילה מסמים ולשוב במהרה לביתו.

דיון והכרעה

מעשיו של הנאשם דכאן חמורים ומבטאים אדישות וזלזול כלפי שלום הציבור, קניינו, שגרת חייו וביטחונו. על החומרה הרבה הטמונה במעשיו שוד המבוצעים במקומות ציבוריים עמד לא פעם בית המשפט העליון, בציינו כדלהלן - "עבירה זו אסור לה שתקנה אחיזה במחוזותינו ועלינו לפעול לעוקרה היכן שניתן. עבירת השוד פוגעת בציבור הקורבנות המסוים במסגרת האירוע, כמו גם בכלל האוכלוסייה כאשר גורמים עבריינים מאיימים על שלומה ורווחתה. על בתי המשפט להעביר מסר מרתיע לכל מי שבוחר להשיג רווח 'קל' בדרך עבריינית תוך פגיעה באנשים תמימים הנקרים בדרכם. כאמור, בנסיבות רגילות הרתעה זו צריכה לכלול מאסר בפועל" (ע"פ 5265/12 עמור נ' מדינת ישראל, ניתן ביום 27.12.12).

זוהי אם כן נקודת המוצא העונשית.

ככלל, עת נפנים לבצע את מלאכת הענישה, העיקרון המנחה שנקבע במסגרת תורת הבניית שיקול-הדעת השיפוטי, הוא עקרון ההלימה: משמע, שימור יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה בנסיבותיו ומידת אשמו של הנאשם ובין סוג העונש המוטל עליו ומידתו. על מנת לשמר יחס זה, עובר לקביעת העונש יש לשרטט מתחם עונש הולם, מתוך התחשבות בערך החברתי בו פגע המעשה, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנוהגת ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה. מכאן, לאחר קביעת המתחם, וככל שבית-המשפט לא מצא לנכון לסטות הימנו מטעמים של שיקום או של הגנה על הציבור, ייקבע העונש המתאים לנאשם בשים לב לנסיבותיו האישיות ולנתונים נוספים, הללו שאינם קשורים בביצוע העבירה.

ראשית, אציין כי העבירות החמורות שאותן ביצע הנאשם נכללות ב"אירוע אחד", שכן בהחלט קיים בין אלה קשר הדוק - ביצוע השוד והנהיגה בזמן פסילה בוצעו במקביל כחלק בלתי נפרד מן התוכנית העבריינית (ראו לעניין זה: ע"פ 4910/13 ג'אבר נ' מדינת ישראל, מפי כב' השופטת ברק-ארז, ניתן ביום 29.10.14; ע"פ 9308/12 עיסא נ' מדינת ישראל, ניתן ביום 30.7.15). משכך, ייקבע מתחם עונש אחד הולם לכלל המעשים (סעיף 40יג(א) לחוק).

הערכים בהם פגע הנאשם במעשיו ידועים וברורים. הוא פגע בזכותו של הציבור ושל המתלוננת בפרט לחיות חיים שלווים, ללא סכנת פגיעה בגופם ובנפשם; הוא פגע בזכות הקניין של המתלוננת; בשלטון החוק ובסדר הציבורי בכך שסיכן את משתמשי הדרך. מידת הפגיעה בערכים הללו איננה זניחה.

על מנת לשרטט כדבעי את מתחם העונש ההולם לאירוע זה, עיינתי בפסיקה רחבה העוסקת בעבירות שעניינן שוד בנסיבות מחמירות ונהיגה בזמן פסילה. נמצאתי למד, כי מעשי השוד שונים זה מזה במידת חומרתם. ברי, כי אין דינו של שוד המבוצע באלימות חמורה או תוך שימוש בנשק כדין שוד שנעשה בלא שימוש בכוח. אין דין שוד שבו נפצע אדם פגיעה קשה כדינו של שוד שבמהלכו איש לא נפגע. אין דין שוד שבו סכום הגניבה היה מזערי כדין שוד שבו נשדד סכום כסף גדול. עמד על כך כב' השופט רובינשטיין במסגרת ע"פ 4841/13 עומר וספי נ' מדינת ישראל (ניתן ביום 6.2.14) בציינו כדלהלן:

"באשר לקביעת מתחם העונש ההולם - כנודע, לובשת עבירת השוד פנים וצורות רבות וקביעת מתחמי הענישה ההולמים בגינה מגוונת; אך פטור בלא כלום אי אפשר (בבלי, חולין כז ע"ב), ואת המסגרת קבע כמובן המחוקק בקביעת 'תג העונש' לעבירה זו - אין זה דיון של עבירה שנעברה תוך פגיעה פיסית אלימה לעבירה שבוצעה על דרך הפחדה בלבד; אין זה דיון של עבירה שנעברה לאחר תכנון והכנה מוקדמים לעבירה אקראית-ספונטנית; אין זה דיון של עבירה שנעברה בחבורה לדיון של עבירת אדם יחיד; אין זה דיון של עבירה שנעשתה תוך שימוש בנשק, חם או קר, לעבירה שנעשתה ללא שימוש בנשק; אין זה דיון של עבירה חד פעמית למסכת שיטתית של עבירות [...]".

ראו למשל: ע"פ 1393/09 שחאדה נ' מדינת ישראל (ניתן ביום 24.11.09) - הושתו 5 שנות מאסר; ע"פ 1286/13 אבו ג'ומעה נ' מדינת ישראל (ניתן ביום 20.1.14) - הושתו 3 שנות מאסר; ע"פ 8627/14 דביר נ' מדינת ישראל (ניתן ביום 14.7.15) - הושתו 3 שנות מאסר; ע"פ 4841/13 וספי נ' מדינת ישראל (שהוזכר לעיל, ניתן ביום 6.2.14); ע"פ 1233/15 מאג'ד נ' מדינת ישראל (ניתן ביום 19.1.16) - הושתו 3 שנות מאסר; ע"פ 3160/12 כריסטאין ואח' נ' מדינת ישראל (ניתן ביום 21.4.13) - הושתו 42 חודשי מאסר; ע"פ 936/14 אברהם נ' מדינת ישראל (ניתן ביום 31.8.14) - הושתו 20 חודשי מאסר; ע"פ 588/13 פלוני נ' מדינת ישראל (ניתן ביום 27.8.13) - הושתו 24 חודשי מאסר. {בכל הנוגע לנהיגה בזמן פסילה, ראו למשל: רע"פ 8619/18 חסן נ' מדינת ישראל, ניתן ביום 13.12.18}. בשלב זה, יש להתייחס אל הנסיבות הקשורות לביצוע העבירות באירוע זה (אלו המצוינות בסעיף 40 לחוק). עובדות כתב האישום המתוקן מלמדות, כי חלקו של הנאשם בביצוע העבירות הוא בלעדי. למעשיו קדם תכנון מקדים: כפי שפורט, הנאשם הצטייד מבעוד מועד בנשק קר (סכין), באמצעי הסוואה וברכב (בעודו פסול לנהיגה). ברי, כי במצב דברים זה עלולה הייתה להיגרם פגיעה בגופה של המתלוננת, כפועל יוצא של הסלמת האירוע. למרבה המזל, אירוע זה הסתיים ללא פגיעות בגופו של אחר אך עם פגיעה בקניינה ובנפשה של המתלוננת. הנאשם יכול והיה צריך לשלם על מעשיו ולהימנע מביצועם. לאור כל המקובץ, מצאתי לנכון לקבוע מתחם ענישה לאירוע זה הנע בין 24 לבין 45 חודשי מאסר לריצוי בפועל, לצד עונשים נלווים.

מכאן, ראוי לבחון מהו העונש המתאים לנאשם בשים לב לנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה. יש לזקוף לזכותו של הנאשם את החיסכון המשמעותי בזמן שיפוטי יקר, הנגזר מהודאתו ומנטילת האחריות שביצע. ברי, כי עונש מאסר ממושך יפגע בנאשם ובמשפחתו. בהקשר זה לא התעלמתי מנסיבות חייו הלא פשוטות של הנאשם. עם זאת, כאמור, אין בעניינו המלצה שיקומית. כפי שפורט, עברו הפלילי של הנאשם מכביד, בעוד שני מאסרים מותנים בני הפעלה זקופים לחובתו.

בהקשר זה אעיר, כי לא מצאתי להיעתר באופן מלא לבקשת ההגנה לחפוף את המאסרים המותנים זה לזה ולחפוף את אלו (ולו באופן חלקי) לעונש המושת כאן. לדידי, אין בנידון דין טעמים המצדיקים את הפעלת החריג לכלל של הצטברות עונשים (ראו לעניין זה: סעיף 58 לחוק וכן, למשל - ע"פ 2336/16 מזריב נ' מדינת ישראל, ניתן ביום 14.12.17), שכן עברו הפלילי המכביד של הנאשם (בעבירות חמורות) מטה את הכף בבירור לכיוון ברירת המחדל של צבירת העונשים ולו באופן חלקי, גם נוכח התכלית ההרתעתית.

משאלה הם פני הדברים, מצאתי להטיל על הנאשם עונשים כדלקמן -

א. 30 חודשי מאסר לריצוי בפועל בניכוי ימי מעצרו.

העונשים המותנים שהושתו על הנאשם במסגרתם של פ"ל 7978-10-20 ו - ת"פ 4333-06-22 (ארבעה חודשי מאסר ושבעה חודשי מאסר, בהתאמה) יופעלו בחופף זה לזה ובמצטבר לעונש דכאן. הטעם לחפיפה החלקית, כוונותי הכנות של הנאשם להיגמל מהתמכרותו לסמים.

יוצא, אפוא, כי על הנאשם לרצות 37 חודשי מאסר לריצוי בפועל, בניכוי ימי מעצרו.

ב. 12 חודשי מאסר על תנאי שלא יעבור במשך 3 שנים עבירה מסוג פשע שיש בה יסוד של אלימות.

ג. 6 חודשי מאסר על תנאי שלא יעבור במשך 3 שנים עבירה של נהיגה בזמן פסילה.

ד. פיצויים בסך 1500 ש"ח לטובת נפגעת העבירה אשר ישולמו ב - 5 תשלומים חודשיים שווים החל ביום 1.12.24, ויועברו לנפגעת העבירה לפי פרטים עדכניים שיימסרו בידי המאשימה למזכירות. אי תשלום אחד מן התשלומים במועד יעמיד את יתרת הפיצוי לפירעון מיד.

ה. 20 חודשי פסילה מלקבל או להחזיק רישיון נהיגה.

ו. קנס בסך 2,500 ₪, חלף בקשה לחילוט הרכב ששימש לביצוע העבירה, בהתאם להסכמת הצדדים.

הנאשם בדבריו לפני הביע נזקקות לעבור טיפול - שיקומי, משכך אבקש משירות בתי הסוהר לבחון כדבעי את אפשרות שילובו של הנאשם בתוכניות מתאימות במסגרת זו.

זכות ערעור כחוק

ניתן היום, ד' חשוון תשפ"ה, 05 נובמבר 2024, במעמד הצדדים.